

BASIN BÜLTENİ**10.11.2025**

**DEVA Partili Ekmen:
Siyaset küçük imkânları büyütüp bir sonraki aşamaya taşımaktır**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, 8 Kasım'da Diyarbakır'da Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezi (DİTAM) tarafından düzenlenen "Toplumsal Barışın İnşasında Hukukun Rolü" başlıklı etkinlikte konuşmacı olarak yer aldı. Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu'nun beklenen raporu, toplumsal barışın güçlendirilmesi ve adaletin toplumun tüm kesimleri için erişilebilir hale gelmesi konuları tartışıldı. Ekmen, soru-yanıt kısmında geniş bir değerlendirme yaptı.

Her süreçte çatışma da biriciktir

Süreci başından itibaren değerlendiren Ekmen, "Bu süreç başladığından beri hep 'olur'u isteyerek, olurunun zorlayarak, olabilirliği topluma göstererek konuştuk. 'Olmaz'ı, zoru, sıkıntıyı muhataplarıyla konuştuk ama kamusal alanda çok az dile getirdik. İngilizce'de buna 'wishful thinking' deniyor. Yani biraz da olayların gelişimini arzu ettiğiniz şekilde konuşmak. Her sürecin biricik

olduğuna inanıyorum, çatışmalar da biriciktir. En kuvvetli mimariye ve ajandaya sahip bir süreci bile zehirleyip ifsat edebilirsiniz; aynı şekilde mimarisi zayıf ve neredeyse ajandası olmayan bir süreci de olgunlaştırıp hedefe ulaştırabilirsiniz. Bu, toplumun ortak çabasına ve katkısına; siyasi alanın ve siyasetin genişletilmesi çabasına bağlıdır. Biz meseleyi bu perspektifle ele alıyoruz. Ancak bir ön şart olarak mevcut durumla yüzleşmemiz gerektiğini düşünüyorum, her tarafta bir tatminsizlik var. Benim anladığım kadarıyla ekim ayının sonlarına doğru, Ömer Öcalan'ın Abdullah Öcalan ziyareti sonrasında kamuoyuna söylediği cümle dışında bir gelişme olmadı ve kısa vadede de olmayacak gibi görünüyor. O açıklama 'Bana imkân ve fırsat verilirse bu meseleyi silah ve şiddet zemininden çekip demokrasi, siyaset ve hukuk zeminine çekmeye muktedirim.' Bu ifade; kalıcı barışa, pozitif barışa ve bu meselenin anayasal düzlemde çözümüne dair bir vaat içermiyordu; sadece yöntem değişikliğini içeriyordu. Silahlı unsurların mesele üzerindeki blokajın kaldırılmasına yönelik bir işaretti. Şu anda Komisyon'un da görevi pozitif barışa dair bir perspektif sunup negatif barışı tesis edecek yasaları çıkartmaktır. Aslında devletin her kademesi ve kurumsal yapısı, pozitif barış gündeminde ne yapılması gerektiğini çok iyi biliyor. Ama yüzyıllık alışkanlıklardan kurtulmanın zorlukları var" ifadeleriyle genel bir görüş belirtti.

Özel bir yasa olmadan bir tasfiye girişimi işlemez

Ekmen, önceki konuşmalarında olduğu gibi etkinlikte de mevcut Türk Ceza Kanunu, TMK ve Ceza İnfaz Kanunu'nun örgütün tasfiyesi konusunda yetersiz kaldığını vurgulayarak, "Kimin hangi hukuki statüye tabi olacağı, kimin yeni dönemde entegrasyon politikalarına kolayca geçebileceği; kimin ise cezalandırma, uzaklaştırma ya da ülke dışında kalma gibi sebeplerle sürecin dışında tutulacağı en baştan belirlenmelidir. Özel bir yasa olmadan bir tasfiye girişimi işlemez. Bunu 1999'daki barış gruplarında da 2009 Oslo sürecinde de gördük. Böyle bir girişim bir hâkimin veya savcının yorumuna ya da elinde sarı bir zarfta not götüren bir istihbarat görevlisinin inisiyatifine bırakılamaz. Her şey çok açık ve net olmalıdır. Bu netliğin sağlanması gerektiğinde de üç ana başlık karşımıza çıkıyor: Dağdaki kadrolar, cezaevlerinde olan veya yargılaması devam edenler, yurt dışında bulunanlar. Bu grupların her biri kendi içinde üç alt kategoriye ayrılabilir: Silahlı eylemlerin doğrudan parçası, eylemcisi veya karar vericisi olanlar, herhangi bir eyleme karışmayanlar, örgüt yöneticileri. Anlaşıldığı kadarıyla bu sınıflandırma Avrupa, cezaevleri ve dağdaki unsurlar için geçerli olacak. Bu konuda bazı ön mutabakatların olduğu da görülüyor. Büyük olasılıkla, bu mutabakata uygun şekilde hazırlanmış bir yasa taslağı karşımıza çıkacak. Bizden komisyon raporu bekliyorlar ancak biz masada değiliz. MİT Başkanının yaptığı ilk bilgilendirme dışında, son üç aydaki

gelişmeler hakkında herhangi bir ek bilgiye sahip değiliz. Biz sadece süreci yürütenlere eşlik etmeye çalışan insanlarız, onların yürüttüğü sürecin meşru olduğunu topluma anlatıyoruz. Eğer tarafların mutabık kaldığı bir metin Komisyon'a gelirse -kabaca İmralı-Kandil-MİT üçlüsünün üzerinde uzlaştığı bir çerçeve- doğruysa onaylarız, eksikse tamamlarız, yanlışsa eleştiririz. O halde bu sürecin nasıl işleyeceğine dair Kandil ile İmralı arasında varılmış bir mutabakatın bize getirilmesi gerekir ki biz de sonuç üretecek bir rapor ve yasalaşma yapabilelim. Bu aşamada amaç ideal olanı değil, uygulanabilir ve sonuç aldıracak olanı tercih etmektir" dedi.

Yeni infaz düzenlemesi umut hakkını güçlendirebilir

Beklenen İnfaz Yasası hakkında da değerlendirmede bulunan Ekmen, "İnfazda eşitlik ilkesi getirilirse terör suçlamasıyla yargılanan, mahkûm olan veya yargılaması süren herkes için önemli bir durum olur. Örneğin, Covid yasasındaki eşitsizlik giderildiğinde terör kapsam dışı tutulmazsa bu devam eden infazlar açısından sonuç üretir. 'umut hakkı' Öcalan üzerinden tartışılrsa da aslında yaklaşık 250-300 kişiyi ilgilendiren bir durumdur. Bu grubun içinde muhtemelen DAEŞ tutuklu ve hükümlüleri de yer alıyor" dedi.

Siyasetçi olarak görevimiz, elimizdeki küçük imkânları büyütüp bir sonraki aşamaya taşımaktır

"Geçmişle yüzleşme, onarıcı adalet ve hafıza gibi konularla ilgili olarak Komisyon nezdinde bir adım atılacak mı?" sorusuna yanıt veren Ekmen, "Yakın dönemde yüzleşme, hafıza, adalet ve onarıcı adalet başlıklarına girmeyeceklerini düşünüyorum. Bunun süreç üzerinde bir stres yarattığını düşünüyorlar. Komisyon'da bugüne kadar sadece iki kez, konuşmacıya milletvekilleri oturdukları yerden müdahale etti. Her iki durumda da konu, geçmişte yaşanan polis ve asker şiddetiyle ilgiliydi. Milletvekilleri, 'Biz sizi buraya polisimize, askerimize hakaret edin diye çağırmadık' diyerek tepki gösterdiler. Bu tepkilerden biri Barış İçin Kadın İnisiyatifi temsilcisine, diğeri ise İttihadü'l Ulema Derneği temsilcisine yönelmişti. Dolayısıyla, kısa vadede geçmişle yüzleşme veya adalet konularında bir adım atılmayabilir. Dünya örneklerine baktığımızda, bu tür hafıza ve adalet meselelerinin 20 yıl sonra bile ele alındığı görülüyor. Bu konular da zamanla, süreç olgunlaştıkça gündeme gelebilir. Sonuçta bizim siyasetçi olarak görevimiz elimizdeki küçük imkânları esnetmek, büyütme ve bir sonraki aşamaya taşımaktır; onları tüketmek değil. Genel başkanımız Ali Babacan'ın %5 bile ihtimal varsa destekleriz sözü de buna işaret ediyordu. Bu durumun birçok kişiyi tatmin etmediğinin farkındayız ancak elimizdeki imkânlar bundan ibaret" açıklamasında bulundu.

Sayın Erdoğan'ın AK Parti Genel Başkanı olarak açıklama yapması gerekiyor

Ekmen, sürecin sağlıklı yürütülmesi için Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AK Parti Genel Başkanı olarak aktif rol almasının gerekli olduğunu vurgulayarak, "Bizim, Sayın Erdoğan'ın AK Parti Genel Başkanı olarak konuşmasına ihtiyacımız var. Çünkü Cumhurbaşkanı olarak süreci yürütüyor; İmralı'ya gerekli izinleri veriyor, istihbarata talimatlar iletiyor, Suriye konusunda da gerektiğinde esneklik sağlıyor. Ama topluma neden bunu yaptığını, yapmak zorunda olduğunu ve neden bunun doğru bir adım olduğunu anlatmıyor. Temel problemlerden biri de bu. Sayın Erdoğan 2013 sürecinde çok güçlü bir retorik üretmişti ancak bu kez aynı düzeyde bir söylem ortaya koymuş değil" ifadelerini kullandı.

Komisyon raporunun oy birliğiyle çıkması isteniyor

Komisyon raporunun içeriğine ilişkin soruyu yanıtlayan Ekmen, "Bu komisyonun raporu iki bölümden oluşacak: Biri 'eve dönüş' başlığı yani DDR' olarak adlandırılan fesih, silah bırakma, terhis ve entegrasyon sürecini kapsayan bölüm. Hatta bu entegrasyon kısmı bile muhtemelen kendi içinde ikiye bölünebilir. Entegrasyona bu aşamada tereddütlü yaklaşabilirler. İkincisi, muhalefetin baskısıyla Komisyon çalışmasına giren Sayın Numan Kurtulmuş, zaman zaman referans verdiği hukuk, demokrasi, adalet ve özgürlük alanlarında bir vizyon ve perspektif belgesi oluşturacak. Anayasa mevzulara girip girilmeyeceği konusunda, CHP'nin tutumu belirleyici olabilir. CHP ilk baştan beri bu komisyonun anayasa konularına girmesini istemiyor. Bu şu açıdan önemli; Komisyon raporunun oy birliğiyle çıkarılması hususunda kuvvetli bir arzu var" dedi.